

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8Csp/147/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620206311
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6620206311.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou v spore žalobcu: F. E., Z. XX.XX.XXXX, K. B.F. R.. P.. T.. A. XXX/X, XXX XX E., štátny občan Slovenskej republiky, zastúpený JUDr. Andrej Cifra, advokát, Ul. J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, IČO: 37 756 508, proti žalovaným 1/Tatra credit a.s., IČO: 44 975 775, so sídlom Námestie slobody 10/1718, 921 01 Piešťany a 2/ADMIN CREDIT s.r.o., IČO: 04 050 932, so sídlom Revoluční 1403/28, Nové Město, 110 01 Praha 1, Česká republika, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy eventuálne o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, o určenie neexistencie záložného práva, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že Úverová zmluva č. 40/10 zo dňa 12.02.2010 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným 1/ v znení dodatku č. 1 zo dňa 10.02.2011, dodatku č. 2 zo dňa 12.08.2011, dodatku č. 3 zo dňa 12.02.2012, dodatku č. 4 zo dňa 12.08.2012, dodatku č. 5 zo dňa 09.05.2013, dodatku č. 6 zo dňa 12.11.2013, dodatku č. 7 zo dňa 06.05.2014, dodatku č. 8 zo dňa 23.06.2014, dodatku č. 9 zo dňa 30.10.2014 a Dohody o kumulatívnej novácii zo dňa 06.11.2015 je n e p l a t n á .

II. Súd u r č u j e , že záložné právo žalovaného 1/ Tatra credit, a.s. na nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území: E., obec: E., okres: Lučenec, byt č. X, prízemie, vchod: X a spoluvlastnícky podiel 650/7551 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súpisného čísla XXX stojaceho na pozemkoch registra „C“ parcelné čísla: 1699/2, 1699/4, 166/5 zapísaných v liste vlastníctva č. XXXX Okresným úradom Lučenec, katastrálnym odborom vo výlučnom vlastníctve žalobcu n e e x i s t u j e .

III. Žalovaný 2/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.140 Eur od 29.06.2021 do 18.11.2021 a úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 690 Eur od 15.10.2021 do 18.11.2021, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaný 1/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie v sume 4.140 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Súd konanie sčasti zaplata sumy 4.830 Eur od žalovaného 2/ z a s t a v u j e .

VI. Žalovaný 1/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

VII. Žalovaný 2/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca doručil Okresnému súdu Lučenec (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“), prostredníctvom svojho zástupcu, dňa 30.12.2020 žalobu, v ktorej tvrdil, že žalobca aj jeho matka T. E., Z. XX.XX.XXXX uzavreli dňa 12.02.2010 so žalovaným 1/ Úverovú zmluvu č. 40/10, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru 5.000 Eur žalobcovi (ďalej len „Úverová zmluva“). K úveru bol stanovený splátkový kalendár, podľa ktorého mal žalobca zaplatiť žalovanému 1/ 12 mesačných splátok po 150 Eur a 13. splátka bola stanovená vo výške 5.000 Eur (vo výške istiny úveru).

Na zabezpečenie pohľadávky z Úverovej zmluvy bola uzatvorená medzi žalovaným 1/ a matkou žalobcu T. E. Zmluva o záložnom práve č. 40/10 dňa 12.01.2020 (ďalej len „Záložná zmluva“), ktorej predmetom bol záloh: byt č. X, prízemie, vchod: X a spoluvlastnícky podiel 650/7551 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súpisného čísla XXX stojaceho na pozemkoch parcely registra „C“ katastra nehnuteľností, č. 1699/2, 1699/4, 166/5, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXXX pre k. ú. a obec E. (ďalej len „byt“), toho času vo vlastníctve matky žalobcu. Žalobca sa stal po úmrtí matky výlučným vlastníkom bytu tvoriaceho predmet zálohu na základe Osvedčenia o dedičstve sp.zn. 9D/474/2012 zo dňa 19.03.2013 vydaného Okresným súdom Lučenec.

Žalobca uzatvoril so žalovaným 1/ v priebehu rokov 2011 až 2014 deväť písomných dodatkov k Úverovej zmluve. Dodatkom č. 8 zo dňa 23.06.2014 bol žalobcovi poskytnutý ďalší úver vo výške 2.000 Eur. Súčasťou každého z ďalších dodatkov boli aj splátkové kalendáre, ktoré boli nastavené tak, že posledná splátka sa vždy rovnala výške istiny poskytnutého úveru, t.j. vo výške 5.000 Eur (dodatky č. 1 až 7) resp. vo výške 7.000 Eur (dodatky č. 8 a 9). Žalobca dňa 06.11.2015 uzatvoril so žalovaným 1/ Dohodu o kumulatívnej novácii k úverovej zmluve č. 40/10, ktorej predmetom bolo dojednanie o úhrade pohľadávky 7.000 Eur v lehote jedného mesiaca do 06.12.2015 (čl. III bod 3.) a dojednanie, že v prípade nesplatenia pohľadávky riadne a včas bude si môcť žalovaný 1/ uplatňovať len úrok z omeškania a zmluvné pokuty podľa čl. IV. a čl. V. tejto dohody (ďalej „Dohoda“). Žalovaný 1/ mal previesť pohľadávku z Dohody o kumulatívnej novácii k Úverovej zmluve č. 40/10 na žalovaného 2/ zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 11.12.2015, čo sa premietlo aj na priloženom liste vlastníctva č. 6339. Žalobca si od žalovaného 1/ na základe Úverovej zmluvy v znení jej deviatich dodatkov požičal spolu 7.000 Eur a doposiaľ (vrátane splátky za december 2020) žalovanému 1/ a žalovanému 2/ na splátkach spolu s poplatkami zaplatil celkom sumu 17.813 Eur.

1.1. Žalobca tvrdil, že Úverová zmluva a všetky písomné dojednania medzi žalobcom a žalovaným 1/ majú charakter spotrebiteľskej zmluvy, ktorej obsah vopred pripravil žalovaný 1/ v postavení dodávateľa a žalobca ich nemohol zmeniť. Úverová zmluva obsahuje viaceré neprijateľné a teda neplatné zmluvné dojednania. Do pozornosti súdu dal priloženú odpoveď Komisie pre posudzovanie neprijateľných zmluvných podmienok MS SR zo dňa 10.09.2019. Poukázal na ustanovenia § 39, § 39a zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej Občiansky zákonník“), ktoré citoval, ale aj ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon 258/2001 Z.z.“) ktoré citoval. Úverovú zmluvu považoval za absolútne neplatný právny úkon v dôsledku rozporu s dobrými mravmi pri dojednávani odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Konštrukciu splátok spotrebiteľského úveru žalovaný 1/ zámerne vytvoril tak, aby bol žalobca nútený akceptovať cyklické úverovanie. Posledná splátka sa vždy rovnala istine úveru a dalo sa predpokladať, že na jej splatenie nebude mať žalobca naraz dostatok prostriedkov. Odplata je základným definičným znakom a podstatnou náležitosťou každej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a neplatnosť odplaty má za následok súčasne neplatnosť celej Úverovej zmluvy.

Spotrebiteľské právo predstavuje normatívnu interpretáciu dobrých mravov, t.j. zásah férovosti a slušnosti v medziľudských vzťahoch. Dobré mravy netvorí pevný a uzatvorený normatívny systém, ale sú skôr merítkom etického hodnotenia konkrétnej situácie a jej súladu so všeobecne uznávanými pravidlami slušnosti a poctivého konania (rozsudok Najvyššieho soudu ČR, sp.zn. 32Odo 1022/2004 zo dňa 15. novembra 2005). Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi a zreteľ treba brať aj na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dojednanie odplaty preto nie je a ani nemôže byť neobmedzené, pretože v opačnom prípade by sa akceptoval a legitimoval fakt, že určité subjekty môžu dosahovať na úkor iného neprimerané, neproporcionálne a neadekvátne plnenia v porovnaní s plnením, ktoré sami poskytujú. Spoločnosť preto musí dbať na

kvalitu života svojich občanov, čo sa premieta aj do povinnosti štátu sankcionovať také snahy, ktoré sú nezlučiteľné so všeobecnými a fundamentálnymi požiadavkami na kvalitu a úroveň svojich občanov, čo už má presah a dopad aj na potrebu zabezpečovať to, čo je vo verejnom záujme. Z celospoločenského hľadiska sú takéto úverové praktiky nebezpečné v súvislosti s neprimeraným úverovým zaťažením obyvateľstva. Dojednanie o odplate musí byť, pod následkom absolútnej neplatnosti, v súlade so zákonným imperatívom dobrých mravov. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú (rozsudok NS SR sp.zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009 a sp.zn. 5 Cdo/26/2011 zo dňa 26.04.2012). „Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Za v rozpore s dobrými mravmi je potrebné považovať úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere“. Sadzba úrokov v danom prípade prevyšujúca 3 násobok priemerných úrokových sadzieb nemá žiadne opodstatnenie v demokratickej spoločnosti (rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 13Co/188/2017 zo dňa 06.06.2017). Odvolací súd si osvojuje závery o neplatnosti dohody o cene úveru, ak úroky prevýšili priemer úrokových sadzieb bánk o viac ako 100 % (rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6Co/497/2015 zo dňa 17.05.2017 a Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 5Co/365/2015 zo dňa 31.05.2017). V čase poskytnutia predmetného žalobcovi a jeho matke, t.j. vo februári 2010 bola obvyklá úroková miera pre obdobné typy úverov (spotrebiteľské úvery od 1 roka do 5 rokov) v priemere vo výške 18,80 %. Aj nesprávne uvedená RPMN 38 % v Úverovej zmluve už výrazne presahuje priemernú RPMN 18,80 %. Pokiaľ by žalovaný zahrnul do výpočtu súčasne poslednú splátku rovnajúcu sa výške istiny úveru, bola by však skutočná RPMN ešte podstatne vyššia. Pre ilustráciu pri vstupných parametroch: istina úveru 5.000 Eur, výška pravidelnej mesačnej splátky 523,01 Eur, počet mesačných splátok 13, suma na vrátenie 6.799,13 Eur, výška RPMN činí 66,16 %. Žalobca preto skonštatoval, že odplata za poskytnutie úveru vo výške v akej bola dojednaná v Úverovej zmluve bola dojednaná neplatne, v rozpore s dobrými mravmi a žalovanému 1/ nevznikol nárok na odplatu.

1.2 Ak by sa súd nestotožnil s právnym posúdením Úverovej zmluvy ako absolútne neplatného právneho úkonu, eventuálne namietal bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru na základe Úverovej zmluvy v znení jej dodatkov a Dohody o kumulatívnej novácii. Žalovaný 1/ sa voči žalobcovi dopustil súčasne závažnej nekalej obchodnej praktiky a klamlivého konania (§ 7 a 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov). Žalovaný 1/ uviedol žalobcu do omylu ohľadne výšky RPMN uvedenej v Úverovej zmluve. Nesprávny údaj RPMN 38 %, pričom skutočná RPMN je minimálne 66,16 % zakladá rozpor s § 4 ods. 2 písm. j) zák. č. 258/2001 Z.z. s následkom bezúčnosti a bezpoplatkovosti úveru.

1.3 Žalobca tvrdil, že žalovaný 1/ nemal právny nárok na prijímanie žiadnej sumy nad rámec istiny vo výške 7.000 Eur, preto neexistuje nárok na úroky a poplatky a nemohol platne uzatvárať žiadne právne úkony, ani písomné dodatky, písomné uznania dlhu a ani novácie. Pokiaľ voči žalobcovi neexistuje žiadna pohľadávka z Úverovej zmluvy a jej deviatich dodatkov a kumulatívnej novácie, je potrebné uzavrieť, že neexistuje ani záložné právo žalovaného 2/ na základe Záložnej zmluvy k bytu žalobcu. Žalobca žalobou využíva právo, ktoré mu je priznané ustanovením § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v spojitosti s § 137 písm. d) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), kedy úspechom žalobcu v tomto konaní voči žalovanému 1/, ktorý Úverovú zmluvu pripravil a žalovanému 2/ dôjde k odstráneniu spornosti existencie/neexistencie záväzkov (pohľadávok) vyplývajúcich z Úverovej zmluvy resp. sa zabráni ďalšiemu neodôvodnenému vymáhaniu údajných pohľadávok zo strany žalovaných 1/ a 2/. Rozhodnutie súdu osobitným výrokom o určení neplatnosti eventuálne bezúčnosti a bezpoplatkovosti úveru tak prinesie právnu istotu do predmetného úverového vzťahu. Žalobca sa súčasne žalobou domáhal voči žalovanému 1/ určenia neexistencie záložného práva podľa § 137 písm. c) CSP, aby mohol dosiahnuť výmaz záložného práva v evidencii katastra. Zápis o existencii záložného práva bráni žalobcovi užívať jeho vlastnícke právo v plnom rozsahu (napr. obmedzenie prevádzať vlastníctvo). Žalobca má naliehavý právny záujem na rozhodnutí súdu o neexistencii záložného práva, aby mohol dosiahnuť jeho výmaz aj proti vôli žalovaného 1/.

Žalovaný 1/ poskytol žalobcovi peňažné prostriedky vo výške 7.000 Eur, žalobca uhradil do podania žaloby sumu vo výške 17.813 Eur za obdobie od marca 2010 do decembra 2020. Žalovaní 1/ a 2/ nemajú nárok na odplatu (úroky a poplatky) za poskytnutý úver, došlo u nich na úkor žalobcu k bezdôvodnému obohateniu vo výške 17.813 Eur a žalobca si žalobou uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia iba vo výške 4.140 Eur za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2020 v rozsahu 36 splátok po 115 Eur, ktoré bolo prijaté žalovaným 2/ bez právneho dôvodu a súčasne žiadal priznať úrok z omeškania 5 % ročne počnúc dňom nasledujúcim po doručení žaloby žalovanému 2/.

1.4 Dňa 23.08.2021 doručil zástupca žalobcu súdu návrh na zmenu žaloby tak, že žiadal od žalovaného 2/ zaplatiť sumu 4.830 Eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.140 Eur počnúc dňom nasledujúcim po dni doručenia žaloby až do zaplatenia a s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 690 Eur, počnúc dňom nasledujúcim po dni doručenia návrhu na pripustenie zmeny žaloby až do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súčasne doručil súdu aj čiastočný výpis z listu vlastníctva č. XXXX (č.l. 95 spisu) z ktorého vyplýva, že v Časti C: ĎARCHY pod por. č.: 7 je zapísané záložné právo v prospech záložného veriteľa žalovaného 1/.

1.5 Žalobca má v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „zák. č. 250/2007 Z.z.“) nárok aj na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného 1/, ktorý za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Žalobca žiadal od žalovaného 1/ finančné zadosťučinenie vo výške 4.140 Eur tvrdiac, že ak má mať primerané finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa, možno prijať argumentáciu, že primerané finančné zadosťučinenie sa má rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila, alebo mu bola spôsobená bezdôvodným obohatením dodávateľa. Požadované finančné zadosťučinenie zodpovedá celkovej výške bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný na úkor žalobcu získal a vo vzťahu ku spôsobu a intenzite porušenia zákona zo strany žalovaného, považoval jeho výšku za primeranú a zodpovedajúcu účelu inštitútu finančného zadosťučinenia, ktoré je dodávateľ povinný poskytovať poškodenému spotrebiteľovi.

Žalovaný 1/ konal voči žalobcovi spôsobom odporujúcim zákonu. Zakázané sú nekalé obchodné praktiky. Za nekalú sa považuje taká praktika, ktorá je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ku ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania a agresívna obchodná praktika.

Požadované finančné zadosťučinenie žalobcu je na jednej strane satisfakciou pre samotného žalobcu, ktorý bol vystavený protiprávnemu konaniu žalovaného, ale súčasne je aj vyjadrením sankcie, ktorá postihuje žalovaného, ktorý závadne konal (rozsudok NS SR sp.zn. 6Obo 302/2006 zo dňa 20.03.2008). Ustanovenie § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z.z. neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Pre stanovenie kritérií výšky primeraného zadosťučinenia je potrebné vychádzať zo zámeru zákonodarcu a z ustálenej judikatúry, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi.

Výška nároku žalobcu na priznanie finančného zadosťučinenia podlieha úvahe súdu. Pokiaľ by aj došlo k zníženiu požadovaného nároku súdom, nejedná sa o procesný neúspech žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno totiž žalobcu ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (Nález ÚS ČR III. ÚS 170/99). Za prvotné základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté a samotná výška finančného zadosťučinenia je potom druhotná a sprevádzajúca. Žalobca má preto právo na plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy finančného zadosťučinenia (nie zo sumy žalovanej), a priznanie plnej náhrady trov je zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), nakoľko ten sa skúma, čo do právneho základu, a niečo do výšky priznaného nároku (Štefček M., Ficová S., Varicová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha. C.H.Beck, 2016, str. 926-927). Žalobca žiadal priznať náhradu trov konania.

2. Žalobca k žalobe pripojil Úverovú zmluvu a deväť dodatkov, Dohodu o kumulatívnej novácii, Záložnú zmluvu, čiastočný výpis z listu vlastníctva č. XXXX pre obec k. ú. E., prehľad úhrad žalobcu na

účet žalovaného 1/ a žalovaného 2/, doklady o úhradách žalobcu vykonané na účet žalovaného 2/ v období do 01.01.2018 do 31.12.2020, odpoveď na žiadosť žalobcu, od Komisie pre posudzovanie neprijateľných zmluvných podmienok MS SR zo dňa 10.09.2019, súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2010, ilustratívny výpočet RPMN - interaktívna kalkulačka, v priebehu konania doručil zmenu žaloby a späťvzatie žaloby voči žalovanému 2/.

3. Súd doručil žalovanému 1/ žalobu, prílohy žaloby, potvrdenie, poučenie o jeho procesných právach a povinnostiach, mlčanlivosti spolu s výzvou, aby sa k žalobe vyjadril v lehote, ktorú vo výzve určil dňa 11.06.2021. Žalovaný 1/ nedoručil vyjadrenie, nepoprel skutkové tvrdenia žalobcu a nenavrhol vykonať žiadne dôkazy.

4. Žalovaný 2/ prevzal dňa 22.12.2020 žalobu, prílohy k žalobe, potvrdenie, poučenie o procesných právach a povinnostiach, mlčanlivosti spolu s výzvou, aby sa k žalobe vyjadril v lehote, ktorú súd vo výzve určil. Žalovaný 2/ doručil súdu dňa 06.07.2021 vyjadrenie v ktorom uviedol, že s poľutovaním zistil, že bez svojho zavinenia a bez predchádzajúcej výzvy žalobcu, ktorou by upozornil žalovaného 2/, že spochybňuje a považuje za sporný záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným vzniknutý na základe Úverovej zmluvy a Zmluvy o záložnom práve sa tak stal účastníkom konania, ktorým sa musia zaoberať všeobecné sudy. Žalovaný 2/ nemal informácie, že žalobca niekedy namietal neplatnosť úverovej zmluvy a akceptoval všetky vzájomné práva a povinnosti, ktoré z nej vyplývali, vrátane Zmluvy o záložnom práve. Žalovaný 2/ nemal záujem viesť tento súdny spor a napriek tomu, že nepochybil a nároky žalobcu považuje za sporné, tak dňa 14.06.2021 poslal žalobcovi návrh na urovanie sporu a výzvu na oznámenie IBAN čísla účtu na poukázanie žalovanej sumy 4.140 Eur tak, aby došlo k mimosúdnej urovnaniu sporu sčasti, ktorá sa ho týka. Súčasne súdu oznámil, že dňa 11.06.2021 uzatvoril Dohodu o odstúpení od postúpenia pohľadávky so spoločnosťou Tatra credit a.s., námestie Slobody 10, 921 01 Piešťany, IČO: 44975 755 na základe ktorej žalovaný už nie je vlastníkom pohľadávky a ani záložným veriteľom a príslušný Okresný úrad Lučenec, katastrálny odbor v súčasnosti vykonáva na príslušnom liste vlastníctva v záznamovom konaní vedenom pod Z 2988/2021 spätný zápis zmeny záložného veriteľa zo žalovaného 2/ na žalovaného 1/. Z uvedeného dôvodu žalovaný 2/ už nie je nositeľom práv a povinností z právnych úkonov, ktorých neplatnosti sa žalobca domáha a preto je toho názoru, že nemá aktívnu ani pasívnu legitímáciu. Žalovaný 2/ k vyjadreniu pripojil písomné podanie zo 14.06.2021 adresované žalobcovi a označené ako Návrh na urovanie sporu a Výzva na oznámenie IBAN čísla účtu na poukázanie žalovanej sumy 4.140 Eur spolu s listom vlastníctva č. XXXX.

5. Zástupca žalobcu doručil súdu dňa 25.11.2021 späťvzatie žaloby o zaplatenie istiny 4.830 Eur voči žalovanému 2/ a žiadal priznať úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.140 Eur počnúc dňom nasledujúcim po dni doručenia žaloby do 18.11.2021 a úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 690 Eur počnúc dňom nasledujúcim po dni doručenia návrhu na pripustenie zmeny žaloby až do 18.11.2021, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

6. Pojednávanie dňa 15.06.2022 sa žalovaný 1/ nezúčastnil, predvolanie prevzal dňa 03.05.2022, neúčast' neospravedlnil a žalovaný 2/, ktorý predvolanie prevzal dňa 03.06.2022 neúčast' ospravedlnil dňa 14.06.2022. Súd pojednával v neprítomnosti žalovaných v súlade s § 180 CSP a vykonal dokazovanie zo skutkových tvrdení žalobcu a listinných dôkazov doručených žalobcom spolu so žalobou ako aj v priebehu konania, zo skutkových tvrdení žalovaného 2/, výsluchom žalobcu na pojednávaní a zistil tento skutkový stav:

7. Žalovaný 1/ ako veriteľ, poskytol žalobcovi a matke žalobcu T. E. na základe Úverovej zmluvy č. 40/10 spotrebiteľský úver vo výške 5.000 Eur s čerpaním úveru od 12.02.2010 vkladom na účet, s dobou splatnosti 1 rok, RPMN 38 %, priemerná RPMN 22,71 %, ročná úroková sadzba 36 %, mesačná úroková sadzba 3 %, výška úveru s navýšením 6.800 Eur, celkové náklady 1.900 Eur, poplatok za poskytnutie úveru 100 Eur, konečná splatnosť úveru 12.02.2011. Úverová zmluva bola uzavretá v zmysle § 497 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník a zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa čl. V Úverovej zmluvy sa strany dohodli na zabezpečení splatenia úveru a jeho príslušenstva formou Zmluvy o záložnom práve podľa § 151a nasl. Občianskeho zákonníka k nehnuteľnosti bytu č. X vo vchode 4 na prízemí v katastrálnom území Lučenec, obec E., okres E., zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX na parcele číslo 1699/2 a podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 650/7551 vo výlučnom vlastníctve matky žalobcu. Dodatkom č. 1 zo dňa 10.02.2011 k Úverovej

zmluve bola predĺžená splatnosť úveru o 6 mesiacov, čím sa zmenila výška úveru na sumu 7.700 Eur, a konečná splatnosť úveru bola do 12.08.2011, RPMN 55,24 % p.a.

Dodatkom č. 2 zo dňa 12.08.2011 bola predĺžená splatnosť úveru o 6 mesiacov, zmenila sa výška úveru zo sumy 7.700 Eur na sumu 8.600 Eur, doba splatnosti bola predĺžená do 12.02.2012, RPMN 54,16 % p.a.

Dodatkom č. 3 zo dňa 12.02.2012 bola predĺžená splatnosť úveru o 6 mesiacov, zmenila sa výška úveru zo sumy 8.600 Eur na sumu 9.500 Eur, doba splatnosti bola predĺžená do 12.08.2012, RPMN 54,16 % p.a.

Dodatkom č. 4 zo dňa 12.08.2012 bola predĺžená splatnosť úveru o 9 mesiacov, zmenila sa výška úveru zo sumy 9.500 Eur na sumu 10.850 Eur, doba splatnosti bola predĺžená do 12.05.2013, RPMN 54,16 % p.a.

Dodatkom č. 5 zo dňa 09.05.2013 bola predĺžená splatnosť úveru o 6 mesiacov, zmenila sa výška úveru zo sumy 10.850 Eur na sumu 11.750 Eur, doba splatnosti bola predĺžená do 12.11.2013, RPMN 54,16 % p.a.

Dodatkom č. 6 zo dňa 12.11.2013 bola predĺžená splatnosť úveru o 6 mesiacov, zmenila sa výška úveru zo sumy 11.750 Eur na sumu 12.650 Eur, doba splatnosti bola predĺžená do 12.05.2014, RPMN 54,16 % p.a.

Dodatkom č. 7 zo dňa 06.05.2014 bola predĺžená splatnosť úveru o 6 mesiacov, zmenila sa výška úveru zo sumy 12.650 Eur na sumu 13.310 Eur, doba splatnosti bola predĺžená do 12.11.2014, RPMN 54,16 % p.a.

Dodatkom č. 8 zo dňa 23.06.2014 bola navýšená suma úveru o 2.000 Eur, výška pohľadávky 13.310 Eur sa tak zmenila na sumu 15.319,38 Eur, splatnosť do 12.11.2014, RPMN 54,16 % p.a.

Dodatkom č. 9 zo dňa 30.10.2014 bola predĺžená splatnosť úveru o 12 mesiacov, zmenila sa výška úveru zo sumy 15.319,38 Eur na sumu 16.663,38 Eur, doba splatnosti bola predĺžená do 12.11.2015, RPMN 54,16 % p.a.

8. Dňa 06.11.2015 uzatvoril žalobca so žalovaným 1/ Dohodu o kumulatívnej novácii k Úverovej zmluve č. 40/10, ktorej predmetom bolo dojednanie o úhrade pohľadávky 7.000 Eur v lehote do 1 mesiaca 06.12.2015 (Čl. II ods. 3) a dojednanie, že v prípade nesplatenia pohľadávky riadne a včas bude si môcť žalovaný 1/ uplatňovať len úrok z omeškania a zmluvné pokuty podľa Čl. IV a Čl. V tejto dohody. Žalovaný 1/ previedol pohľadávku z Dohody o kumulatívnej novácii k Úverovej zmluve č. 40/10 na žalovaného 2/ Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 11.12.2015, čo sa prejavilo aj v liste vlastníctva č. XXXX pre obec a kat. úz. E..

V priebehu konania dňa 11.06.2021 žalovaný 2/ listom zo dňa 11.06.2021 označeným ako Oznámenie o odstúpení od postúpenia pohľadávky, ktorý doručil žalobcovi oznámil, že odstupuje od Zmluvy o postúpení pohľadávky a súčasne vlastníkom pohľadávky z Úverovej zmluvy sa opäť stal žalovaný 1/, pričom z čiastočného výpisu z listu vlastníctva č. XXXX mal súd preukázané, že záložné právo k bytu č. 7 bolo zapísané v prospech záložného veriteľa - žalovaného 1/ (č.l. 95 spisu).

9. Žalobca na pojednávaní tvrdil a preukázal lekárskymi správami, že Úverovú zmluvu uzavrel preto, že potreboval finančné prostriedky. Navštívil ho pán z Piešťan, ktorý povedal, že mu požičajú 5.000 Eur, ale musia napísať zmluvu. Zmluvu uzavreli, ale musela byť napísaná aj zmluva, ktorou bola v katastri nehnuteľnosti zapísaná ťarcha k bytu. Pôžičku splácal po 150 Eur mesačne, nedokázal však splátky platiť pravidelne, pretože dôchodok poberal 12.-13.deň v mesiaci. Žalovaného 1/ požiadal, či by nemohli zmeniť dobu splácania, žalovaný 1/ mu nevyhovel. Pokiaľ splátku nezaplatil v deň splatnosti uvedený v zmluve, prišla mu pokuta 100 Eur za oneskorenú platbu. Stalo sa, že si kúpil ešte jeden mobil, začal ho používať, žalovaný 1/ jeho číslo nepoznal, meškal s platbou a telefonoval z nového mobilu, dostal pokutu 100 Eur za to, že mu nenahlásil nové číslo mobilného telefónu. V tej dobe mu so splácaním úveru pomáhala aj matka, tá zomrela v septembri 2012. Mal veľké náklady na pohreb a zaslal žalovanému 2/ úmrtný list so žiadosťou, či by splátku v septembri nemohol doplatiť inokedy. Žalovaný 1/ mu nevyhovel, zároveň mu uložil pokutu 200 Eur, ktorú musel na druhý mesiac zaplatiť sumou 500 Eur, aby nebol v omeškaní. V tej dobe bol vo veľmi ťaživej sociálnej situácii, manželka bola nezamestnaná, mali nezaopatrené deti, nemali prostriedky, začal pociťovať zdravotné problémy a bál sa, že príde o byt. Nevedel v noci spať, mal problémy s tlakom, bol vyčerpaný, zdravotné problémy sa prehľbovali až do roku 2017, kedy v jeseni prekonal cievnú príhodu, mal postihnutie tela na 70 %. Dostal preukaz ŤZP, parkovaciu kartu, snažil sa úver platiť, aby nebol v omeškaní. Odhadom zaplatil skoro 18 až 20.000 Eur.

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu 12.02.2010, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu 12.02.2010, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu 12.02.2010, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu 12.02.2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu 12.02.2010, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu 12.02.2010, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu 12.02.2010, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplyva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

18. Podľa § 151a, 151b ods. 2, 151c ods. 3, 151e ods. 2, 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení ku 12.02.2010, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len "záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená. V zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje, a záloh. Záložné právo prechádza pri prevode alebo prechode pohľadávky zabezpečenej záložným právom na nadobúdateľa pohľadávky. To platí aj vtedy, ak ide o inú zmenu v osobe oprávnenej zo zabezpečenej pohľadávky. Záložné právo k nehnuteľnostiam, bytom a nebytovým priestorom vzniká zápisom v katastri nehnuteľností, ak osobitný zákon 3c) neustanovuje inak. Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, 3e) alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, 3f) ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.)

19. Súd vyhodnotením vykonaného dokazovania s poukazom na zhora citované ustanovenia dospel k záveru, že žaloba žalobcu je podaná dôvodne.

20. Žalobca v žalobe podanej podľa § 131 CSP žalobný návrh, označovaný aj ako petit žaloby, uplatnil petit eventuálny. O eventuálnom petite hovoríme v prípadoch, keď žalobca žiada zaviazať žalovaného na jeden druh plnenia, a len v prípade, ak objektívne nebude možno vyhovieť primárnemu petitu, žiada ho zaviazať in eventum na iné plnenie. Ak súd pri rozhodovaní o eventuálnom návrhu s tzv. primárnym a subsidiárnym (eventuálnym, náhradným) petitom zistí, že dôvodný je prvý (primárny) návrh tomuto návrhu vyhovie, ale o druhom (náhradnom) petite nerozhoduje (R52/1999). Z týchto dôvodov súd po vykonanom dokazovaní nezamietol návrh žalobcu na určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov.

21. Súd mal preukázané, že žalobca (vtedy ešte s matkou T. E.), ako dlžníci uzavreli dňa 12.02.2010 so žalovaným 1/Úverovú zmluvu č. 40/10. Jej predmetom bol záväzok žalovaného 1/ poskytnúť žalobcovi spotrebiteľský úver 5.000 Eur za podmienok dohodnutých v Úverovej zmluve a na strane druhej záväzok dlžníkov poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v 12 mesačných splátkach po 150 Eur a 13. splátku vo výške 5.000 Eur do 12.02.2011. Poplatok za poskytnutie úveru bol 100 Eur, úver bol poskytnutý ako bezúčelový, ročná percentuálna miera nákladov bola 38 %, priemerná RPMN 27,71 %, ročná úroková sadzba 36%, výška úveru s navýšením 6.800 Eur, celkové náklady 1.900 Eur, Čl. X 2/Úverovej zmluvy bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 0,25 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania v prípade omeškania dlžníka so splatením úveru.

Súčasne v ten istý deň uzavreli žalobca a jeho matka so žalovaným 1/Zmluvu o záložnom práve č. 40/10, ktorou bol hore uvedený úver zabezpečený zriadením záložného práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve matky žalobcu v hodnote 20.350 Eur a to k nehnuteľnosti - bytu č. X vo vchode č. X na prízemí v bytovom dome súpisné číslo XXX v E. na parcele CKN 1699/2, 1699/4, 166/5 a podielu 650/7551 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. E.. I keď ide o Úverovú zmluvu uzavretú podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, bolo potrebné posúdiť ju podľa príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ZoSÚ, pretože išlo o poskytnutie úveru kde žalovaný 1/ ako veriteľ vystupoval ako právnická osoba, ktorá poskytovala spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalobca vystupoval ako spotrebiteľ, teda fyzická osoba, ktorý nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania (§ 2 písm. a), b), c), d), e) zák. č. 258/2001 Z.z.).

22. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 258/2001 z.z. v znení ku dňu 12.02.2010, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

23. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník, keďže aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva. Inými slovami, musí z hľadiska poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo sčasti ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, tzn. aplikácii Občianskeho zákonníka. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisov vydaných na jeho vykonanie.

24. Súd posudzoval obsah jednotlivých listinných dôkazov a vyhodnocoval ich jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti. Tak ako súd konštatoval v bode 21. tohto rozsudku žalobca (v dobe uzavretia Úverovej zmluvy) ešte aj jeho matka v danom zmluvnom vzťahu vystupovali ako fyzické osoby, spotrebiteľia, žalovaný 1/ vystupoval ako podnikateľ, ktorý konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, žalobca nemohol ovplyvniť podstatný obsah Úverovej zmluvy. Súd dospel k záveru že v danom prípade bola uzavretá formulárová spotrebiteľská zmluva. Text zmluvy bol vopred pripravený žalovaným 1/ a žalobca nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu. Na základe týchto myšlienkových pochodov súd ustálil, že právny vzťah medzi stranami sporu založený Úverovou zmluvou je nevyhnutné posudzovať podľa zák. č.258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia Úverovej zmluvy, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere. V danom prípade majú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka prednosť pred všeobecnou úpravou o úvere obsiahnutou v Obchodnom zákonníku. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami podľa ustanovení Občianskeho zákonníka

a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd v rámci výkladu (aplikácie) noriem Občianskeho práva vyhodnocoval medzi aplikácie zásady zmluvnej voľnosti (§ 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka) vo svetle princípu proporcionality (čl. 1 Ústavy SR) a dbal na to, aby sa práva nezneužívali. V týchto intenciách, a o to viac v prípadoch, keď je zmluvná voľnosť niektorej zo strán zmluvného vzťahu (spotrebiteľa) obmedzená, keďže žiadnym spôsobom nemôže ovplyvňovať obsah zmluvných dojednaní, musel súd zvážiť proporcionality každého jednotlivého zmluvného ustanovenia a vyvodíť z neho primerané následky. Ani legitímne očakávania žalovaného 1/ nemôžu byť prekážkou v deklarovaní niektorého zo zmluvných dojednaní ako neplatného z dôvodu neprijateľnosti, a to najmä v prípadoch, keď tieto ustanovenia sám v Úverovej zmluve formuloval. Ide tu o právo žalovaného 1/ vyplývajúce (skutkovo sa odvodzuje) zo záväzkov vzniknutých zo spotrebiteľskej zmluvy, pri ktorej s prihliadnutím na všetky okolnosti žalobca ako spotrebiteľ jej obsah podstatným spôsobom neovplyvňoval, a teda súd prihliadol na to, či uzavretá zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky, ktoré zakladali nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Zákonné ustanovenia, ktoré súd na skutkový stav aplikoval, vykladal vo svetle ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku ako aj nepriameho účinku smerníc 93/13/ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a smerníc o spotrebiteľských úveroch 87/102/ES, 90/88/ES, 98/7/ES.

25. Žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 5.000 Eur, pričom už pri podpise Úverovej zmluvy dňa 12.02.2010 bol povinný uhradiť prvú splátku vo výške 150 Eur. Nemožno opomenúť skutočnosť, že žaloba uzatvoril so žalovaným 1/ v priebehu rokov 2011 až 2014 až 9 písomných dodatkov k Úverovej zmluve tak, ako to vyplýva z bodu 7. tohto rozsudku. Žalovaný 1/ ako veriteľ vôbec žiadnym spôsobom neskúmal možnosť a schopnosť žalobcu, zaplatiť takú vysokú splátku navyšujúceho sa úveru (podľa Úverovej zmluvy a 9 dodatkov) za podmienok z nich vyplývajúcich.

26. Na žalovaného 1/ totiž dopadala povinnosť odbornej starostlivosti, ktorou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v oblasti jeho činnosti (§ 2 písm. u) zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu 12.02.2010, na účely tohto zákona sa rozumie odbornou starostlivosťou úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti). Postup žalovaného 1/ nemožno považovať za súladný s fundamentálnym hodnotovým poriadkom spoločnosti, keď poskytol žalobcovi, bez náležitého posúdenia navyšujúce sa úvery a bez toho, či ich bude žalobca schopný splatiť. Jednorazová splátka úveru v celej sume poskytnutého úveru predstavuje nekalú obchodnú prax. Pre priemerného spotrebiteľa, ktorý si požičiava peňažné prostriedky preto, lebo nemôže za službu alebo tovar, ktoré potrebuje, zaplatiť z vlastných prostriedkov, nie je reálne, aby naraz platil vyššiu sumu peňazí. Spôsob vrátenia poskytnutého úveru je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere a ak táto časť je v rozpore s dobrými mravmi, rozpore so zákonom, potom je celá zmluva absolútne neplatná.

27. Z takto dohodnutých podmienok Úverovej zmluvy a jej 9 dodatkov vyplýva, že boli uzavreté v rozpore s dobrými mravmi resp. v rozpore so zákonom a obsahujú ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a tieto ustanovenia sú aj neprijateľnými podmienkami v zmysle § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Neprijateľnou podmienkou je aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 100 Eur v Úverovej zmluve, nakoľko žalovaný 1/ neposkytol žiadne reálne plnenie za tento poplatok, navyše uvedená suma bola automaticky zrazená pri vyplatení úveru, takže žalovaný 1/ žalobcovi reálne vyplatil sumu úveru 4.900 Eur. V zmysle ustanovení § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka je predmetný poplatok za poskytnutie úveru neprijateľný a v tejto časti je úverová zmluva neplatná z dôvodu existencie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd poukazuje na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe z 03.05.2010 sp.zn. AZ 17 U 192/2010, v ktorom sa okrem iného uvádza: „Uvedenú činnosť - poskytovanie úveru spotrebiteľovi vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme, pričom spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. Dojednanie poplatku za poskytnutie úveru je zmluvná podmienka neprijateľná, ktorá zaťažuje spotrebiteľa, pretože jemu účtovali poplatok bez toho, aby mu banka poskytovala skutočné protiplnenie. Z uvedeného dôvodu je zmluvná podmienka stanovujúca povinnosť platiť poplatok za spracovanie spotrebiteľského úveru neprijateľná a voči spotrebiteľovi neúčinná.“

28. Súd ďalej zistil, že podľa splátkového kalendára, ktorý bol dojednaný v Čl. XXI Úverovej zmluvy zo dňa 12.02.2010 sa zaviazal žalobca (vtedy ešte aj so svojou matkou) hradiť celkovú čiastku vo výške 5.000 Eur v 12 mesačných splátkach po 150 Eur (prvá splátka bola určená na deň podpisu zmluvy 12.02.2010), pričom posledná splátka mala byť uhradená dňa 12.02.2011 vo výške 5.000 Eur. Takéto dojednanie v Úverovej zmluve súd hodnotí ako neprijateľnú zmluvnú podmienku preto, lebo v Čl. I Úverovej zmluvy je uvedené, že úver je splatný v 12 mesačných splátkach, čo v spotrebiteľovi evokuje predstavu 12 splátok, pričom výška týchto splátok v samotnom Čl. I Úverovej zmluvy nie je, ale podľa Čl. XXI po uhradení nasleduje 13. splátka - posledná vo výške 5.000 Eur, ktorá je pre bežného spotrebiteľa likvidačnou.

Súd má za to, že tak ako bol žalovaným 1/ koncipovaný splátkový kalendár úveru v zmysle Úverovej zmluvy zo dňa 12.02.2010 vrátane jej 9 dodatkov je zrejmé, že veriteľ musel pri uzatváraní Úverovej zmluvy vedieť, že žalobca nebude schopný takýmto spôsobom predmetný úver splatiť aj teda jednoznačne bude daný dôvod, aby mohol pristúpiť k realizácii záložného práva a získať do vlastníctva nehnuteľnosť zapísanú na liste vlastníctva č. XXXX v kat. úz. E.. Z listu vlastníctva súd zistil, že išlo o byt, v ktorom žije žalobca so svojou rodinou, byt zdedil po svojej matke, v čase poskytnutia úveru bola manželka žalobcu nezamestnaná, žalobca poberal dôchodok a vyživovaciu povinnosť mal k nezaopatreným, deťom.

29. Z vyššie uvedených dôvodov s poukazom na § 41 Občianskeho zákonníka v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka je predmetná Úverová zmluva neplatná v celom rozsahu, pretože jednotlivé ustanovenia zmluvy, ktoré súd považuje za neplatné, nemožno oddeliť od ostatného obsahu zmluvy. Tam, kde sa dôvod neplatnosti vzťahuje na celý právny úkon (dôvod neplatnosti sa týka jeho podstatnej zložky), je právny úkon neplatný v celom rozsahu. Zmluvu, pokiaľ ide o jej zákonom určené pojmové znaky, treba chápať ako neoddeliteľný celok, v danom prípade nebolo možné oddeliť časť Úverovej zmluvy, ktorá v sebe obsahovala dohodu o splatnosti úveru od ostatného obsahu samotnej zmluvy (Čl. 21 - splátkový kalendár, ktorý je jej neoddeliteľnou súčasťou, vrátane 9 dodatkov a v nich Čl. V Dodatkoch č. 1 až 4, Čl. II Dodatok č. 5, Čl. II Dodatok č. 6, Čl. II Dodatok č. 7, Čl. II Dodatok č. 8, Čl. II Dodatok č. 9).

30. Podľa názoru súdu pri uzatváraní Úverovej zmluvy a jej dodatkov existuje vážne nebezpečenstvo extrémneho nárastu dlhu a následného postihu nehnuteľného majetku spotrebiteľa bez súdnej kontroly, ako najmä možnosťou uplatnenia rôznych poplatkov, možnosťou veriteľa vyhlásiť úver za splatný, možnosťou veriteľa uplatniť si rôzne zmluvné pokuty, úroky z omeškania a podobne. Keď žalovaný 1/ v predtlačí formulárovej Úverovej zmluvy určil 12 splátok po 150 Eur a 13. splátku 5.000 Eur, takto postupoval aj v deviatich dodatkoch, ktoré postupne uzatváral so žalobcom, konal v rozpore so zákonom, resp. ho obchádzal. Žalobca si požičiaval peňažné prostriedky preto, lebo nebol schopný jednorazovo zaplatiť pôvodné dlhy z vlastných prostriedkov, nemal k dispozícii naraz vyššiu sumu peňazí. Je teda logické, že následne po získaní úveru mohol za svojej finančnej situácie (žalobca poberal dôchodok, manželka bola nezamestnaná, matka žalobcu poberala starobný dôchodok) vrátiť požičané peniaze len takým spôsobom, že dlh mohol splácať postupne, len sčasti svojho príjmu, ktorá mu zostala po zaplatení nevyhnutných životných nákladov. U spotrebiteľa, ktorý je už zaťažený dlhmi, nie je predpoklad, aby popri splácaní úveru v akej výške, ako bol dojednaný a zároveň platení svojich životných nákladov ušetril toľko, aby bol schopný naraz zaplatiť 5.000 Eur. Takúto situáciu využívajú nebankové subjekty a neprímerane sankcionujú neschopnosť spotrebiteľa vrátiť požičané peniaze. Takáto situácia vznikla aj v konkrétnom prípade u žalobcu.

31. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bездôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

32. Po zistení, že Úverová zmluva, vrátane jej 9 dodatkov je absolútne neplatný právny úkon, tak u žalovaného 2/ vzniklo s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie bezdôvodné obohatenie, ktoré získal plnením z absolútne neplatného právneho úkonu a musí ho vydať. Súd dokazovaním zistil, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/ uzatvorili dňa 06.11.2015 Dohodu o kumulatívnej novácii k Úverovej zmluve č. 40/10 v dôsledku ktorej žalovaný 2/ zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 11.12.2015 nadobudol pohľadávku vo vzťahu k žalobcovi a súčasne sa stal záložným veriteľom v liste vlastníctva č. XXXX v

kat. úz. E.. Žalobca v žalobe žiadal vydať bezdôvodné obohatenie od žalovaného 2/. V priebehu konania žalovaný 2/ dňa 11.06.2021 odstúpil od zmluvy o postúpení pohľadávky, čo v konaní preukázal, žalobcovi tiež vydal bezdôvodné obohatenie v sume 4.830 Eur v dôsledku čoho žalobca dňa 25.11.2021 vzal žalobu voči žalovanému 2/ späť. V súlade s § 145 ods. 2 CSP súd konanie voči žalovanému 2/ zastavil a nepriznal mu nárok na náhradu trov konania.

33. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Súd priznal žalobcovi ním požadovaný zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.140 Eur od 29.06.2021, počnúc dňom nasledujúcim po doručení žaloby žalovanému 2/ do 18.11.2021 a úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 690 Eur od 15.10.2021 t.j. odo dňa nasledujúceho po dni doručenia návrhu na pripustenie zmeny žaloby do 18.11.2021 v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia v spojení s § 3 nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. S vydaním bezdôvodného obohatenia bol žalovaný 2/ preukázateľne v omeškaní, k jeho vydaniu došlo až v priebehu súdneho konania. Počiatok omeškania žalovaný 2/ nespochybnil.

34. Na Úverovú zmluvu nadväzovala Zmluva o záložnom práve č. 40/10 uzavretá dňa 12.02.2010, čiže v ten istý deň ako Úverová zmluva č. 40/10. Rovnako i s Úverovou zmluvou súvisiacu Zmluvu o záložnom práve č. 40/10 zo dňa 12.02.2010 uzavretú medzi matkou žalobcu (ktorej právnym nástupcom sa stal žalobca) a žalovaný 1/ súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú z toho dôvodu, že i pri jej uzavretí žalovaný 1/ konal ako právnická osoba v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalobca konal ako spotrebiteľ, teda fyzická osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania (§ 2 písm. a), b) c), d), e) zák. č. 258/2001 Z.z.). Uzatvorenie Úverovej zmluvy č. 40/10 dňa 12.02.2010 bolo fakticky príčinou a dôvodom na následné (ihneď) uzatvorenie Zmluvy o záložnom práve č. 40/10 tiež dňa 12.02.2010. Z toho dôvodu je potrebné obidve zmluvy posudzovať vo vzájomnej súvislosti a posudzovať spoločný zámer žalovaného 1/ pri ich uzavretí. Úverová zmluva je v danom prípade prvotný právny úkon, na základe ktorého vznikol medzi zmluvnými stranami zmluvný vzťah, od ktorého zmluvného vzťahu sa odvíja a je závislý ďalší nadväzujúci právny úkon, a to Zmluva o záložnom práve a vznikajú ďalšie právne skutočnosti ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, predovšetkým záložné právo viaznuce na nehnuteľnosť.

35. Zmluva je dvojstranný (prípadne viacstranný) právny úkon, ktorý vzniká konsenzom, t.j. úplným a bezpodmienečným prijatím (akceptáciou) návrhu na uzavretie zmluvy. Návrh zmluvy (oferta) jeho prijatie (akceptácia) sú jednostranné adresované právne úkony. I pre tieto jednotlivé jednostranné právne úkony platí, že musia spĺňať náležitosti požadované Občianskym zákonníkom všeobecne a to náležitosti osoby, náležitosti vôle, prejavu, pomeru vôle a prejavu a náležitosti predmetu právneho úkonu. Týmto dôsledne uvedenými náležitosťami sú možnosť predmetu právneho úkonu (§ 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a jeho dovoľnosť (§ 39 Občianskeho zákonníka). Nedovoľnosť právneho úkonu je daná vtedy, ak je úkon v rozpore so zákonom alebo zákon obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. V rozpore so zákonom sú tie právne úkony, ktorých vznik alebo ich plnenie je výslovne zakázané, resp. ktoré sa svojim obsahom alebo účelom priečia zákonnému zákazu. Právnymi úkonmi, ktoré zákon obchádzajú, sú také právne úkony, ktoré síce neodporujú výslovnému zákazu zákona, avšak svojimi dôsledkami smerujú k výsledku, ktorý zákon odporuje. V konaní o určenie neplatnosti zmluvy súd preskúmava zmluvu zo všetkých hľadísk, na ktoré Občiansky zákonník viaže všeobecnú platnosť právnych úkonov (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho zo zákona a hľadá sa naň, ako keby nebol urobený, táto neplatnosť nemôže byť zhojená dodatočným schválením a nemôže sa konvalidovať ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Pri posudzovaní dôvodov neplatnosti zmluvy je potrebné rozlišovať medzi dôvodmi neplatnosti, ktoré musia byť účastníkom tvrdené (napr. nedostatok slobody, vážnosti, rozpor s dobrými mravmi, prípadne omyl) a ostatnými, ku ktorým súd prihliada z úradnej povinnosti (nedostatok formy, neurčitost', nespôsobilosť subjektu zmluvu uzavrieť, rozpor so zákonom a podobne).

36. Podstatným pre posúdenie platnosti záložnej zmluvy a tým existencie záložného práva v danom prípade bolo aj skúmanie zmluvy z hľadiska, či spĺňa podstatné náležitosti pre záložnú zmluvu. Súd

preskúmaním Zmluvy o záložnom práve č. 40/10 zo dňa 12.02.2010 dospel k záveru, že zmluva spĺňa všetky podstatné náležitosti v súlade s ustanovením § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka a po formálnej stránke je platná. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o zriadení záložného práva podľa § 151b ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia je i určenie pohľadávky, ktorú záložné právo zabezpečuje. Občiansky zákonník vo svojich ustanoveniach nikde presne neurčuje, akým spôsobom má byť pohľadávka v zmluve o záložnom práve špecifikovaná, a keďže priamym odkazom na Úverovú zmluvu č. 40/10 zo dňa 12.02.2010, ktorú zabezpečuje, obsahuje také označenie pohľadávky, ktoré by dovoľovalo jej spoľahlivú identifikáciu tak, aby bolo nesporné, k zabezpečeniu ktorej pohľadávky a ktorej konkrétnej úverovej zmluvy smeruje, považoval súd z hľadiska formálnych náležitostí Zmluvu o záložnom práve za dostatočne určitú. Niet teda pochybností, že tu existuje pohľadávka, ktorú je možné určiť a identifikovať a jej základe je v poskytnutom úvere. V zmluve je uvedená aj najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje, teda 20.350 Eur.

37. Základným procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je v zmysle § 137 písm. c) CSP existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Súd sa preto zaoberal tým, či žalobca osvedčil naliehavý právny záujem na určení, že záložné právo na predmetnej nehnuteľnosti nie je. Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania.

38. Žaloba o určenie v zmysle § 137 písm. c) CSP nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak má požadované určenie len povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo, a to najmä vtedy, ak takáto predbežná otázka nerieši alebo nemôže riešiť celý obsah alebo právo alebo dosah sporného právneho vzťahu alebo práva. Pokiaľ na základe záložnej zmluvy bolo záložné právo vložené do katastra nehnuteľností, právna otázka, či záložná zmluva je alebo nie je platným právnym úkonom, za tejto situácie predstavuje iba vyriešenie predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či na nehnuteľnosti žalobcu (ako záložcu) viazne v prospech záložného veriteľa (žalovaného 1/) záložné právo. Aj keby záložná zmluva bola neplatným právnym úkonom, nemôže prípadné určenie jej neplatnosti viesť k odstráneniu právnej neistoty žalobcu alebo k zamedzeniu ohrozenia jeho práva. Určenie neplatnosti záložnej zmluvy nemusí byť bez ďalšieho postavené na tom, že vôbec nevzniklo záložné právo a na druhej strane na základe platnej záložnej zmluvy nemusí vždy vzniknúť záložné právo k nehnuteľnosti, aj keď bolo vložené do katastra nehnuteľností. Záložná zmluva nemusí byť neplatná len preto, že nevznikla pohľadávka, ktorú má zabezpečovať záložné právo založené na tejto zmluve. Vzhľadom na to, že určením (ne) platnosti záložnej zmluvy sa nemôže riešiť celý obsah a dosah sporného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, nemôže byť na takomto určení naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c) CSP. Stav ohrozenia vlastníckeho práva žalobcu alebo neistotu v právnom postavení možno preto odstrániť len určením, či tu je alebo nie je záložné právo. Súd má za to, že v tomto sporovom konaní je naliehavý právny záujem daný a teda, že žalobca dostatočne osvedčil naliehavý právny záujem na určení, že záložné právo na predmetnej nehnuteľnosti nie je, nakoľko žalobcovi reálne hrozí strata vlastníckeho práva k založenej nehnuteľnosti.

39. Keďže v súvislosti s Úverovou zmluvou č. 40/10 bola uzatváraná aj Zmluva o záložnom práve č. 40/10 (obidve v ten istý deň), bolo vopred zrejmé, že žalovaný 1/ ako poskytovateľ úveru mal možnosť uplatniť si hneď po uplynutí jedného mesiaca od podpisu zmluvy realizáciu záložného práva a tým mohol aj naďalej a môže získať v neprospech žalobcu značnú finančnú hodnotu získanú predajom nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu, resp. ho poškodiť na úkor iných osôb. Za danej situácie sa dá dôvodne predpokladať, že takýto zámer mal žalovaný 1/ už pri uzatváraní Úverovej zmluvy č. 40/10 ako aj Zmluvy o záložnom práve č. 40/10, keď takúto situáciu fakticky znením Úverovej zmluvy za daných skutkových okolností vopred pripravil.

40. Z uvedených dôvodov súd posúdil Zmluvu o Záložnom práve č. 12/16 zo dňa 12.01.2010 ako akcesorickú zmluvu v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka ako absolútne neplatnú, ktorá svojim obsahom a účelom odporuje zákonu, obchádza zákon a prieči sa dobrým mravom. Zároveň uvedená zmluva súčasne v zmysle § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka ako spotrebiteľská zmluva svojim obsahom v nadväznosti na Úverovú zmluvu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa z dôvodu reálnej a zámernej hrozby straty nehnuteľnosti. Keďže Zmluva o záložnom práve č. 40/10 zo dňa 12.02.2010 je na základe uvedeného absolútne neplatná, bolo potrebné určovacím výrokom určiť, že záložné právo, hoci bolo vložené do

katastra nehnuteľností, nikdy nevzniklo a preto ani neexistuje. Z týchto dôvodov súd žalobe žalobcu vyhovel vo výroku II. tohto rozsudku.

41. Predmetom konania bol aj nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 4.140 Eur od žalovaného 1/. Žaloba týkajúca sa primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa sa nazýva žalobou satisfakčnou, pretože primerané zadosťučinenie sa označuje za prostriedok satisfakcie. Okrem satisfakčnej funkcie má inštitút primeraného finančného zadosťučinenia taktiež funkciu sankčnú, pretože zaplatenie zadosťučinenia predstavuje pre porušiteľa taktiež finančnú ujmu, nielen ujmu morálnu. Primerané finančné zadosťučinenie je považované za nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálnej povahy a teda nie ako náhradu za spôsobenú materiálnu škodu. Plní taktiež preventívnu funkciu, pretože musí odradiť od ďalšieho nezákonného postupu porušiteľa (nositeľa zákonných povinností). Tento účinok môže vyvolať len finančné zadosťučinenie zodpovedajúce významu chráneného záujmu.

42. Žalobca v súdnom konaní musel preukázať, či sa žalovaný 1/ dopustil porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej v zákone o ochrane spotrebiteľa. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých pri svojich úvahách musí vychádzať. Je nutné prihliadať k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodnil, aké dôkazy v tomto smere označil, avšak rozhodnú je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí vo výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku za zadosťučinenie. Hlavným kritériom pri finančnom zadosťučinení je kritérium primeranosti. Výšku peňažnej formy primeraného finančného zadosťučinenia uvedenú v žalobnom návrhu nemôže súd prekročiť.

43. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 250/2007 Z.z. v čase účinnom ku dňu 12.02.2010, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

44. Podľa § 2 písm. a), b) citovaného zákona v znení účinnom ku dňu 12.02.2010, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti,

b) predávajúcim

1. podnikateľ, 1) ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby, alebo jeho splnomocnenec,

2. fyzická osoba, ktorá predáva spotrebiteľovi rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej drobnej pestovateľskej činnosti alebo chovateľskej činnosti alebo lesné plodiny, 2)

3. fyzická osoba, ktorá predáva vlastné použité výrobky, okrem potravín.

45. Podľa § 3 ods. 5 citovaného zákona v znení účinnom ku dňu 12.02.2010, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

46. Žalobca žiadal od žalovaného 1/ zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie vo výške 4.140 Eur, ktoré zodpovedá výške bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný 1/ na úkor žalobcu získal a vo vzťahu ku spôsobu a intenzite porušenia zákona zo strany žalovaného 1/. Túto výšku uplatnenú žalobou považoval za primeranú a zodpovedajúcu účelu inštitútu finančného zadosťučinenia, ktoré je dodávateľ povinný poskytovať poškodenému spotrebiteľovi. V súlade so závermi rozsudku NS SR sp.zn. 6Obo/302/2006 je potrebné poznamenať, že sama povaha tejto ujmy priame jej vyčíslenie neumožňuje,

preto žalobca nemusí predložiť dôkazy o existencii ujmy, stačí len, ak súd má za preukázané, že táto ujma tu je. Na základe uvedeného súd vzal do úvahy okolnosti a dôvody na základe ktorých uzavrel žalobca so žalovaným 1/ Úverovú zmluvu a deväť dodatkov. Po vykonanom dokazovaní a odstúpení žalovaného 2/ od zmluvy o postúpení pohľadávky v dôsledku ktorého, žalovaný 2/ v priebehu konania žalobcovi bezdôvodné obohatenie zaplatil, dospel súd k záveru, že bol to žalovaný 1/, ktorý uzavrel so žalobcom typovú formulárovú Úverovú zmluvu, ktorej obsah žalobca 1/ nevedel ovplyvniť a v ten istý deň aj Zmluvu o záložnom práve (viď body 24. až 30. rozsudku). Súd považoval žalobcom uplatnenú sumu finančného zadosťučinenia za primeranú, ktorá okrem morálnej ujmy žalovaného 1/, musí žalovaného 1/ odradiť od jeho ďalšieho nezákonného postupu ako nositeľa zákonných povinností. Primeranosť finančného zadosťučinenia vyplýva z výšky bezdôvodného obohatenia vydaného žalovaným 2/ v priebehu súdneho konania. Súčasne súd vzal do úvahy aj zistenia o zdravotnom stave žalobcu vyplývajúce z jeho prepúšťacej správy (č.l. 164-165 spisu), ktorý v dôsledku stresov vyplývajúcich z uzavretia Úverovej zmluvy a jej deviatich dodatkov a Zmluvy o záložnom práve utrpel mozgovú príhodu v dôsledku ktorej je ŤZP. Z týchto dôvodov súd rozhodol o povinnosti žalovaného 1/ zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie (výrok IV. rozsudku).

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal náhradu trov konania od žalovaných 1/ a 2/ v rozsahu 100 %.

Súd súčasne priznal žalobcovi aj náhradu trov konania z nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v súlade s § 255 ods. 1 CSP od žalovaného 1/, keďže žalobca bol v spore úspešný v rozsahu 100 %.

50. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd rozhodol o povinnosti žalovaného 1/ zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie a žalovaného 2/ o povinnosti zaplatiť úrok z omeškania (výrok III. rozsudku) v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, nezistil odôvodnenosť prípadu v tom, aby určil dlhšiu lehotu na plnenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 367 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Podľa § 367 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 367 ods. 3 Civilného sporového poriadku, právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti.

Podľa § 368 Civilného sporového poriadku, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Podľa § 369 ods. 1 Civilného sporového poriadku, dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

Podľa § 369 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

Podľa § 369 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

Podľa § 369 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.